

Beleidsnota Verbonden partijen
Gemeente Deventer, 2012

Inleiding	3
Samenvatting	3
1. Algemeen	5
2. Beleid ten aanzien van verbonden partijen	5
3. Kader, Definitie en vormen van verbonden partijen	6
4. Richtlijnen voor deelname aan, beheersing van en toezicht op verbonden partijen	7
5. Risico's ten aanzien van verbonden partijen	16
Bijlage 1 Relevante wetsartikelen, artikelen uit besluiten en verordeningen	17
Bijlage 2 Publiekrechtelijke verbonden partijen	20
Bijlage 3 Privaatrechtelijke verbonden partijen	22
Bijlage 4 Overzicht van risico's en beheersmaatregelen	24
Bijlage 5 Overzicht van verbonden partijen	28
Bijlage 6 Overzicht van gebruikte bronnen	33
Bijlage 7 Onderzoek rekenkamer naar verbonden partijen	34

Inleiding

Deze beleidsnota verbonden partijen 2012 is de eerste formele vastlegging van het beleid van de gemeente Deventer ten aanzien van de verbonden partijen. Deze nota bevat het kader waarmee verbonden partijen worden bestuurd en beheerst en op welke wijze verantwoording afleggen en toezichthouden plaatsvinden. Dit alles vanuit het perspectief van de gemeente als aandeelhouder/eigenaar van een verbonden partij. Hieronder volgt een samenvatting van de meest belangrijke elementen uit deze beleidsnota.

Samenvatting

1. Het beleid

Het aangaan van een deelname in een verbonden partij is slechts mogelijk als dit een publiek belang dient en deze vorm van samenwerking de meest geëigende vorm is om de gemeentelijke beleidsdoelstellingen te realiseren (zie 4.1).

Op bestuurlijk niveau wordt onderscheid gemaakt tussen de aandeelhouderrol en de klant/opdrachtgever rol. Beide rollen mogen niet door één bestuurder worden vervuld. Hierbij gelden twee uitzonderingen:

- a. deelnemingen waarbij het publiek belang is: *borging van financiële belangen van de gemeente*.
- b. deelnemingen waarbij een strikte scheiding niet effectief en efficiënt is en niet noodzakelijk is. Bij deze partijen heeft een strikte scheiding geen toegevoegde waarde. Voorwaarde is dat er voldoende waarborgen zijn om de gezondheid en continuïteit van deze verbonden partijen vanuit bestuursverantwoordelijkheden tot besluitvorming te brengen.

2. Bij het besluiten tot het aangaan van een verbonden partij worden de volgende richtlijnen gevolgd:

Een voorgenomen besluit tot het aangaan van een gemeenschappelijke regeling, een aandeelhouderschap of de deelneming in een partij als bedoeld in artikel 160, lid 2 van de Gemeentewet (privaatrechtelijke partijen) wordt in de vorm van een ontwerpbesluit ter kennis van de raad gebracht. Dit gebeurt op een zodanig tijdstip, dat de raad redelijkerwijs invulling kan geven aan haar verantwoordelijkheid.

Betreft het een deelname in een gemeenschappelijke regeling dan moet de raad toestemming verlenen;

Betreft het een deelname in een privaatrechtelijke partij, dan wordt de raad (vooraf) in staat gesteld om haar wensen en bedenkingen kenbaar te maken waarna het college bevoegd is om tot beslissen tot deelname.

Bij het ontwerp besluit wordt aanvullende informatie verstrekt met betrekking tot:

- de motivering van de keuze voor een verbonden partij (zie 4.1.)
- SMART geformuleerde gemeentelijke doelen;
- de aansturing van de verbonden partij (zie 4.3. e.v.);
- de bestuurlijke vertegenwoordiging;
- de (meerjarige) financiële gevolgen van deelneming gekoppeld aan de gevraagde prestaties;
- aan de deelneming verbonden risico's (risicoanalyse) en indien het betreft een deelneming in een partij als bedoeld in artikel 160 lid 2 van de Gemeentewet (privaatrechtelijke partijen) een nauwkeurige omschrijving van de motivering van de keuze voor deze vorm van samenwerking (zie 4.2. en 5.);
- op welke wijze vorm is gegeven aan de waarborgen van de openbaarheid en de democratische controle (zie 4.3. e.v.);

- afspraken over informatievoorziening (explicitering informatiebehoefte raad; informatie over doelbereiking, prestaties, kosten, evaluatie van de doelmatigheid, risicobeheersing) (zie 4.3. e.v.);

- de koppeling van de P&C cyclus van de verbonden partij aan de gemeentelijke P&C Cyclus.

3. Indien is besloten tot het aangaan van een verbonden partij worden de volgende richtlijnen gevolgd:

In de statuten/reglementen van de verbonden partij worden alle relevante aspecten vastgelegd die noodzakelijk zijn om optimaal te kunnen sturen, beheersen, verantwoorden en toezicht houden. Per verbonden partij kunnen deze aspecten verschillen. In algemene termen kan worden gesteld dat de statuten minimaal de volgende informatie bevat:

- het doel van de verbonden partij;

- de bestuurders van de verbonden partij;

- wijze en frequentie van informatievoorziening (explicitering informatiebehoefte raad; informatie over doelbereiking, prestaties, kosten, evaluatie van de doelmatigheid, risicobeheersing);

- afspraken over beïnvloedingsmogelijkheden voor de gemeente, waaronder in elk geval a) de (juridische) bevoegdheden van het bestuur van de verbonden partij en de beslissingen die dat bestuur voorlegt aan de deelnemende gemeenten, en b) de mogelijkheden en voorwaarden voor beëindiging van deelname, en de voorwaarden waaronder de gemeente geld beschikbaar stelt (bijvoorbeeld doelbereiking, prestaties);

- De wijze waarop invulling wordt gegeven aan good governance (o.a. met betrekking tot de bezoldiging van functionarissen binnen de verbonden partij).

1. Algemeen

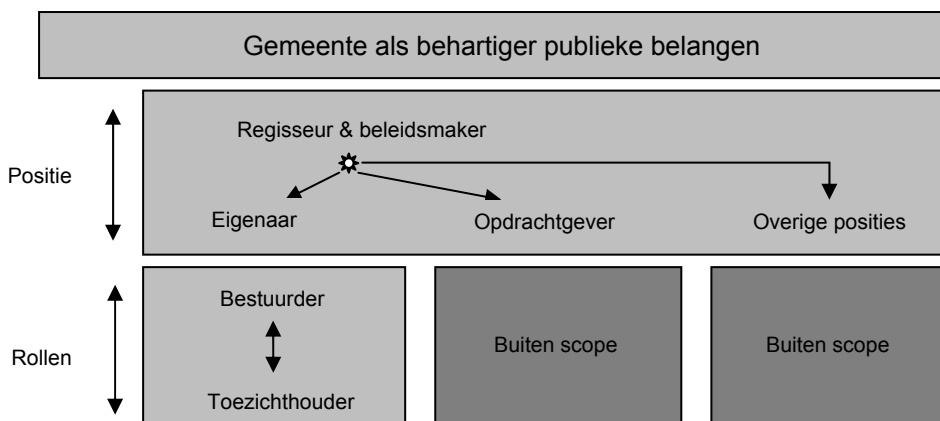
1.1. Aanleiding

Gemeenten behartigen publieke belangen ook via zogeheten verbonden partijen. Het gaat daarbij om tijdelijke of langdurige samenwerkingsverbanden. Een dergelijke samenwerking kan worden aangegaan met andere gemeenten, overheden, non-profitorganisaties of private partijen. Op dat moment is het voor de gemeente belangrijk om inzicht te hebben en te houden in de realisatie van doelstellingen, activiteiten, financiën, risico's, bestuursverantwoordelijkheden en bevoegdheden van die verbonden partij. We hebben het immers over besteding van publieke middelen.

Deze beleidsnota bevat het beleid dat in de gemeente Deventer wordt gevoerd ten aanzien van verbonden partijen waarbij de gemeente optreedt als aandeelhouder. Dit betekent dat in deze nota geen aandacht wordt geschonken aan de rol van klant/opdrachtgever. Deze laatste rol komt tot uiting in de programmabegroting.

De gemeente is verplicht (volgens het Besluit begroting en verantwoording, art 15) om beleid te hebben ten aanzien van verbonden partijen. Het besluit begroting en verantwoording schrijft voor dat dit beleid wordt opgenomen in de paragraaf Verbonden partijen, maar een verwijzing naar een beleidsnota is ook mogelijk. Wij kiezen ervoor om het beleid vast te leggen in een Nota verbonden partijen, conform artikel 21 van de financiële verordening. Deze nota geeft het beleid aan ten aanzien van wanneer kan en mag worden deelgenomen in een verbonden partij en kent vervolgens de invalshoek van de 4 aspecten sturen, beheersen, verantwoorden en toezicht houden vanuit het oogpunt van de eigenaar/aandeelhouder.

Schematisch kan de reikwijdte van deze nota als volgt worden weergegeven:

2. Beleid ten aanzien van verbonden partijen

De gemeente heeft in de middellange termijn beleidsagenda, vastgesteld 8 juni 2011, aangegeven dat 'de rol van de gemeente verandert en dat deze verder verschuift in de richting van *bepalen naar sturen, regisseren en faciliteren*'. Deze verandering heeft ook gevolgen van de manier waarop we kijken naar samenwerkingsverbanden. De tendens is dat we als gemeente meer een regierol nemen en zelf minder uitvoeren. Goede en stabiele samenwerkingsverbanden zijn derhalve cruciaal, zowel op strategisch als op operationeel niveau. Een vorm waarin een samenwerkingsverband kan worden vormgegeven is een verbonden partij.

Gezien de veranderende rol van de gemeente en de noodzaak tot goede en stabiele samenwerkingsverbanden is het aangaan van verbonden partijen door de gemeente mogelijk, indien dit in het specifieke geval de meest optimale vorm is om het beleid (of een taak) van de gemeente ten uitvoer te brengen. Uitgangspunt hierbij is dat de gemeente alleen deelneemt in een verbonden partij als daarmee een publiek belang wordt gediend. In hoofdstuk 4 worden er nadere richtlijnen gegeven ten aanzien van het aangaan van een verbonden partij.

Indien sprake is van deelname aan een verbonden partij dan kan sprake zijn van een tweetal rollen die de gemeente heeft ten aanzien van een verbonden partij. Er is altijd sprake van een aandeelhoudersrelatie (vertegenwoordiger) en er kan sprake zijn van een klant/opdrachtgever cq inhoudelijke relatie. Als sprake is van beide relaties dan is het beleid dat de rol van aandeelhouder/vertegenwoordiger en de rol van klant/opdrachtgever niet verenigbaar zijn in één bestuurlijke functie. Een uitzondering hierop is mogelijk als het hebben van 2 verschillende bestuurders in de twee rollen *niet effectief en efficiënt is en niet noodzakelijk is*. Bij een dergelijke verbonden partij heeft het geen toegevoegde waarde om de bestuurlijke aandeelhouderrol bij een andere bestuurder te beleggen dan de bestuurder die de rol van klant/opdrachtgever vervult. Voorwaarde is dat er voldoende waarborgen zijn om de gezondheid en continuïteit van deze verbonden partijen vanuit bestuursverantwoordelijkheden tot besluitvorming te brengen.

Indien sprake is van een overheersende aandeelhoudersrelatie en geen of slechts marginaal sprake is van een klant/opdrachtgever relatie dan is het toegestaan dat één bestuurder belast is met beide rollen. Er is sprake van een overheersende aandeelhoudersrelatie als: *Borging van financiële belangen* het publieke belang is dat wordt behartigd door deelname in de verbonden partij.

Ook raadsleden kunnen een rol/functie hebben bij een verbonden partij. Zo is in een geval een raadslid lid van het Algemeen Bestuur van een gemeenschappelijke regeling. Het raadslid heeft dan weliswaar een eigen rol vervangt ook niet een collegelid.

Echter, gelet op het dualisme, waarbij onder andere een scheiding is gekomen tussen controlerende en uitvoerende macht is het niet wenselijk om raadsleden in besturen van gemeenschappelijke regelingen te benoemen. Het voorstel is derhalve om de deelname van raadsleden in verbonden partijen af te bouwen. De huidige deelnames van raadsleden in verbonden partijen worden gerespecteerd. Na het beëindigen van de deelname door het huidige raadslid wordt de deelname van een raadslid in de verbonden partij beëindigd. Hiermee wordt bereikt dat na verloop van tijd geen enkel raadslid zitting heeft in het Algemeen Bestuur van een gemeenschappelijke regeling.

3. Kader, Definitie en vormen van verbonden partijen

3.1. Kader

In hoofdstuk 2 is het beleid ten aanzien van verbonden partijen geformuleerd. Randvoorwaarde voor het aangaan van verbonden partijen is dat het wel past binnen de wettelijke kaders en vast toepassing zijnde besluiten en gemeentelijke verordeningen. Dit kader waarbinnen een gemeente kan deelnemen in een verbonden partij wordt gevormd door een twee wetten en één besluit. De Gemeentewet, de Wet gemeenschappelijke regelingen en het Besluit begroting en verantwoording (Bbv) bevatten artikelen die relevant zijn. Daarnaast is in de financiële verordening (artikel 21) van de gemeente vastgelegd dat het college periodiek in een beleidsnota het systeem van toezichtuitoefening op de onderscheiden verbonden partijen vastlegt en dit systeem ter kennis brengt van de raad. Voor de relevante artikelen wordt verwezen naar bijlage 1.

3.2. Wat is een verbonden partij?

Een verbonden partij¹ is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft (Bbv art. 1.).

Een bestuurlijk belang is: zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht;

Een financieel belang is: een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat, of het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Het gaat dus om het verstrekken van risicodragend kapitaal, leningen of garantstellingen;

De definitie uit het Bbv geeft aan dat participaties in Naamloze Vennootschappen (NV.), Besloten Vennootschappen (BV.) en gemeenschappelijke regelingen hieronder vallen. Stichtingen, verenigingen en Publiek Private Samenwerkingsverbanden (PPS.) kunnen een Verbonden Partij zijn.

---

¹ Een verbonden partij is niet hetzelfde als een deelneming. Een deelneming is: een participatie in een besloten of naamloze vennootschap, waarin de gemeente aandelen heeft. Deelnemingen worden door de gemeente nooit meegeconsolideerd.

Een stichting of vereniging die jaarlijks subsidie of contributie ontvangt, waaraan geen andere financiële verplichtingen zitten met een juridische afdwingbaarheid door derden, is géén Verbonden Partij. Een aantal samenwerkingsverbanden waarin de gemeente participeert valt niet onder (de definitie van) een Verbonden Partij. Bijvoorbeeld: De Vereniging Nederlandse Gemeenten.

3.3. Welke vormen van verbonden partijen zijn te onderscheiden

Er zijn meerdere vormen van verbonden partijen te onderscheiden. Deze vormen zijn onderverdeeld in 2 categorieën van (rechtsvormen van) verbonden partijen:

1) Publiekrechtelijke verbonden partijen

Bij publiekrechtelijke participaties gaat het om de deelname van de gemeente aan gemeenschappelijke regelingen op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Indien de gemeente voor een gemeenschappelijke regeling (GR) kiest dan kan uit vier varianten worden gekozen. Voor een nadere toelichting van deze vier vormen wordt verwezen naar bijlage 2.

2) Privaatrechtelijke verbonden partijen.

Bij privaatrechtelijke participaties gaat het om de deelname van de gemeente in private rechtspersonen zoals vennootschappen (NV's, BV's) en stichtingen en verenigingen. Bij het aangaan van een deelneming wordt ervoor gekozen met behulp van het privaatrecht en daarmee dus niet alleen via de publiekrechtelijke bevoegdheden van de gemeente de vastgestelde beleidsdoelstellingen te realiseren. Een belangrijk aandachtspunt bij de keuze voor een deelneming in een vennootschap (NV of BV) is dat de gemeente als aandeelhouder en dus als actor binnen het privaatrecht optreedt. De gemeente is daardoor voor het recht (grotendeels) gelijkwaardig aan privaatrechtelijke partijen. In bijlage 3 is een overzicht opgenomen van de mogelijke privaatrechtelijke rechtsvormen.

4. Richtlijnen voor deelname aan, beheersing van en toezicht op verbonden partijen

4.1. Wanneer deelnemen in een verbonden partij?

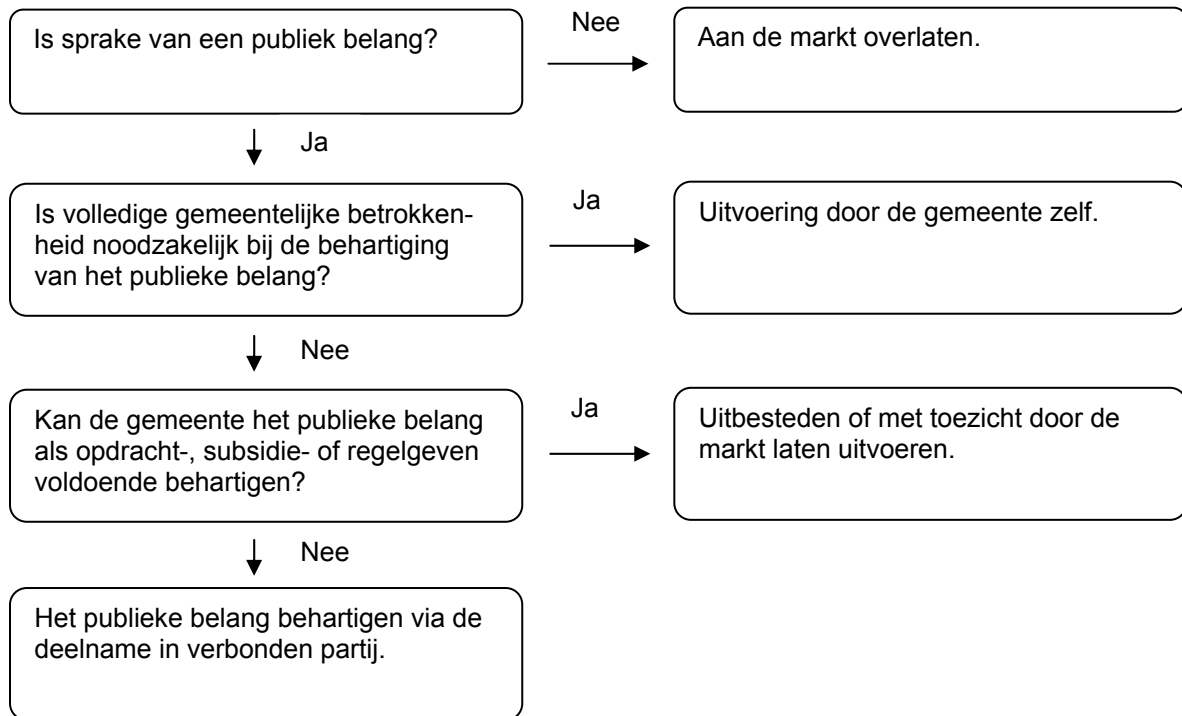
Zoals in hoofdstuk 1 is aangegeven is het beleidsuitgangspunt van de gemeente dat slechts kan worden deelgenomen in een verbonden partij als sprake is van een publiek belang. Het begrip publiek belang is niet concreet ingevuld door de wetgever en bovendien onderhevig aan veranderende inzichten over rol en taak van de overheid. Voor deze beleidsnota wordt onder publiek belang verstaan: *een belang dat niet door de markt kan worden behartigd op een dusdanige wijze dat dit maatschappelijk/politiek wenselijk is.*

Is sprake van een publiek belang, dan moet worden beoordeeld op welke wijze de gemeente het publieke belang het beste kan behartigen. Hierbij wordt ook de optie om voor deelname in een verbonden partij in beeld gebracht.

De gemeente kan haar publieke belangen op 3 verschillende manieren behartigen:

- 1) Door zelf taken uit te voeren (door eigen gemeentelijke dienst);
- 2) Door deel te nemen aan een verbonden partij;
- 3) Door uit te besteden aan een organisatie die geheel los staat van de gemeente (bijvoorbeeld door subsidie, inkopen).

Voor het beoordelen op welke wijze de gemeente haar publieke belang het beste kan behartigen zijn de volgende beslispunten relevant:

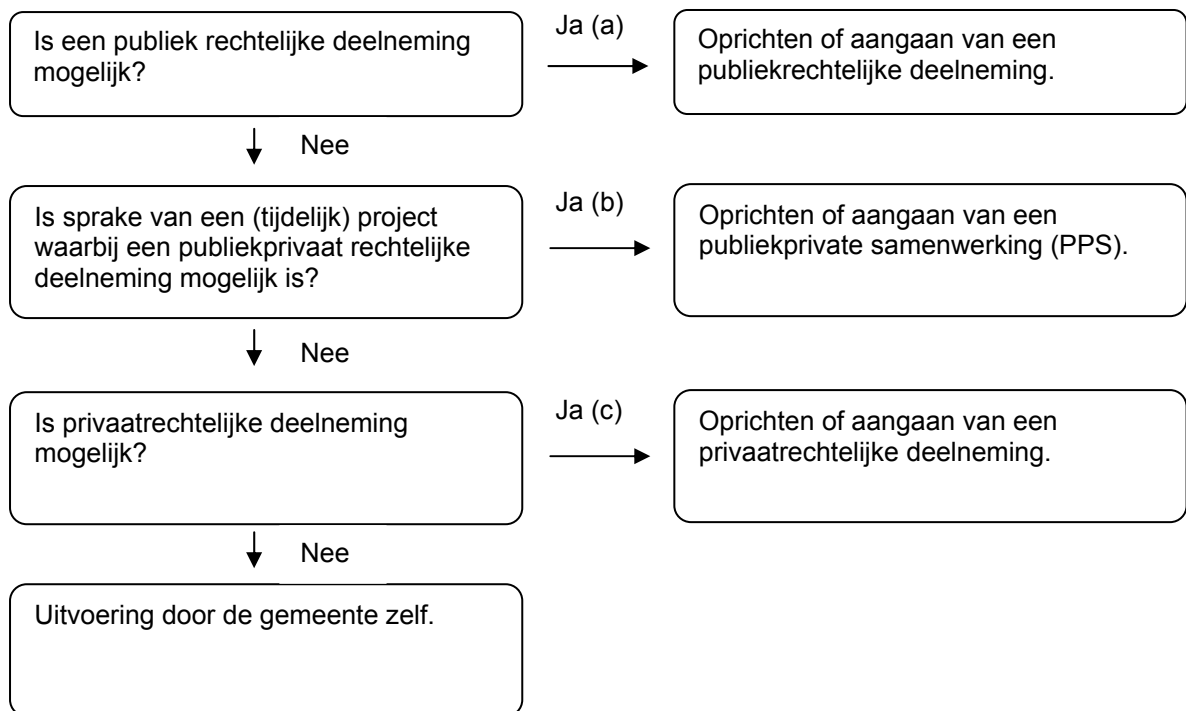

4.2. Hoe deelnemen (m.a.w. keuze van soort verbonden partij)?

Is besloten om een bepaald publiek belang te behartigen door de deelname aan een verbonden partij dan zijn hiervoor diverse mogelijkheden. Afhankelijk van de aard van het publieke belang kan de meest optimale deelname vorm worden bepaald. Hiervoor gelden de onderstaande beslispunten.

Uitgangspunt is dat in eerste instantie moet worden bekeken of een publiek rechtelijke deelneming mogelijk is. Het heeft namelijk de voorkeur dat een publiek belang binnen het publiekrecht wordt behartigd. De Wgr maakt samenwerking tussen gemeenten mogelijk, maar ook tussen provincies en waterschappen en combinaties hiervan. Daarnaast biedt de Wgr een aantal waarborgen met betrekking tot de verantwoording en politieke controle, die bij de privaatrechtelijke varianten niet vanzelfsprekend zijn.

(a) Publiekrechtelijke deelneming

Indien een publiekrechtelijke participatie mogelijk is dan dient nog een afweging plaats te vinden in hoeverre de gemeente van mening is dat zij (gedeeltelijk) bestuurlijke verantwoordelijkheid moet nemen. Indien dit laatste het geval is stelt de gemeente een gemeentelijke vertegenwoordiger aan en wordt de publiekrechtelijke participatie gezien als verbonden partij. Er is immers sprake van een bestuurlijk én een financieel belang.

(b) Publiekprivate samenwerking (PPS)

Een PPS komt in feite neer op een privaatrechtelijke samenwerkingsvorm, echter in de praktijk wordt deze vorm van samenwerking vaak apart gepresenteerd. In het algemeen gaat het om een specifieke meerwaarde die met specifieke contracten wordt geborgd.

Indien sprake is van een project waarbij een samenwerkingsverband tussen de gemeente en het bedrijfsleven c.q. een PPS constructie een mogelijkheid is en er zijn bijzondere redenen op het vlak van meerwaarde en/of efficiëntiewinst dan geniet een PPS constructie de voorkeur boven een privaatrechtelijke deelneming.

Indien sprake is van een project waarbij een PPS constructie mogelijk is én aantoonbare meerwaarde biedt dan dient er nog een afweging plaats te vinden in hoeverre de gemeente van mening is dat zij (gedeeltelijk) bestuurlijke verantwoordelijkheid moet nemen. Indien dit laatste het geval is stelt de gemeente een gemeentelijke vertegenwoordiger aan en wordt de PPS constructie gezien als verbonden partij. Er is immers sprake van een bestuurlijk én een financieel belang.

(c) Privaatrechtelijke deelneming

Indien zwaarwegende redenen zijn om de bestuurlijke en/of financiële verantwoordelijkheid geheel of gedeeltelijk over te dragen aan een privaatrechtelijke organisatie dan volgt de oprichting of het aangaan van een privaatrechtelijke participatie. Zwaarwegende argumenten kunnen te maken hebben met bijvoorbeeld gewenste slagvaardigheid of de wens om een specifieke private partij te betrekken. Vervolgens wordt beoordeeld welke privaatrechtelijke rechtsvorm of combinatie van rechtsvormen de voorkeur geniet. De keuze voor een specifieke rechtsvorm kan samenhangen met het te bereiken doel. In bijlage 3 worden de diverse privaatrechtelijke rechtsvormen besproken.

Indien een privaat rechtelijke participatie mogelijk en opportuun is dan dient nog een afweging plaats te vinden in hoeverre de gemeente van mening is dat zij (gedeeltelijk) bestuurlijke verantwoordelijkheid moet nemen. Indien dit laatste het geval is stelt de gemeente een gemeentelijke vertegenwoordiger (collegelid) aan en wordt de privaatrechtelijke participatie gezien als verbonden partij. Er is immers sprake van een bestuurlijk én een financieel belang.

4.3. *Formalisering deelname in verbonden partij.*

In deze paragraaf wordt nader uitgewerkt aan welke voorwaarden moet worden voldaan bij het deelnemen in een verbonden partij. Deze voorwaarden zijn bedoeld om te borgen dat de gemeente voldoende instrumenten heeft om de verbonden partij te kunnen sturen en beheersen, om toezicht te kunnen houden op de verbonden partij en om erover te kunnen verantwoorden.

De invulling van de bedoelde voorwaarden wordt vastgelegd in een tweetal documenten. Ten eerste in het besluit waar wordt besloten tot deelname in een verbonden partij (zie a hierna) en ten tweede in de statuten/reglementen van de verbonden partij (zie b hierna).

a) Collegebesluit

In het collegebesluit tot deelname in een verbonden partij worden informatie verstrekt met betrekking tot:

- De motivering van de keuze voor een verbonden partij;
- SMART geformuleerde gemeentelijke doelen;
- De aansturing van de verbonden partij;
- De bestuurlijke vertegenwoordiging;
- De (meerjarige) financiële gevolgen van deelneming gekoppeld aan de gevraagde prestaties;
- Aan de deelneming verbonden risico's (risicoanalyse) en indien het een deelneming betreft in een partij als bedoeld in artikel 160 lid 2 van de Gemeentewet (privaatrechtelijke partijen) een nauwkeurige omschrijving van de motivering van de keuze voor deze vorm van samenwerking;
- Op welke wijze vorm is gegeven aan de waarborgen van de openbaarheid en de democratische controle;
- Afspraken over informatievoorziening (explicitering informatiebehoefte raad, informatie over doelbereiking, prestaties, kosten, evaluatie van de doelmatigheid, risicobeheersing);
- De koppeling van de P&C cyclus van de verbonden partij aan de gemeentelijke P&C cyclus.
- De wijze waarop invulling wordt gegeven aan good governance. Dit is mede gerelateerd aan bovenstaande items betreffende de aansturing van en toezicht op de verbonden partij.

Per verbonden partij kan sprake zijn van een verschillend belang van de hierboven genoemde informatiebehoefte. Een belangrijk element hierbij is de mate waarin sprake is van een klant/opdrachtgever (inhoudelijke) relatie. Naarmate sprake is van een zwaardere klant/opdrachtgever (inhoudelijke) relatie zal in het collegebesluit meer informatie over bovengenoemde onderwerpen moeten worden verstrekt. Deze beoordeling vindt plaats per verbonden partij.

b) Statuten/reglementen van de deelneming

In de statuten/reglementen van de verbonden partij worden alle relevante aspecten vastgelegd die noodzakelijk zijn om optimaal te kunnen sturen, beheersen, verantwoorden en toezicht houden. Per verbonden partij kunnen deze aspecten verschillen, dit is mede afhankelijk van de mate waarin sprake is van een klant/opdrachtgever (inhoudelijke) relatie. In algemene termen kan worden gesteld dat de statuten minimaal de volgende informatie bevat:

- Het doel van de verbonden partij;
- De bestuurders van de verbonden partij;
- De wijze en frequentie van informatievoorziening (explicitering informatiebehoefte raad, informatie over doelbereiking, prestaties, kosten, evaluatie van de doelmatigheid, risicobeheersing);
- afspraken over beïnvloedingsmogelijkheden voor de gemeente, waaronder in elk geval a) de (juridische) bevoegdheden van het bestuur van de verbonden partij en de beslissingen die dat bestuur voorlegt aan de deelnemende gemeenten, en b) de mogelijkheden en voorwaarden

voor beëindiging van deelname, en de voorwaarden waaronder de gemeente geld beschikbaar stelt (bijvoorbeeld doelbereiking, prestaties).

- De wijze waarop invulling wordt gegeven aan good governance (o.a. met betrekking tot de bezoldiging van functionarissen binnen de verbonden partij).

4.4. Hoe invulling geven aan rol als aandeelhouder/vertegenwoordiger?

In deze paragraaf wordt ingegaan op de wijze waarop de gemeente invulling geeft aan haar rol als aandeelhouder/vertegenwoordiger van een verbonden partij en hoe de informatievoorziening aan de raad plaats vindt. De invulling van de rol van klant/opdrachtgever wordt in deze beleidsnotitie niet verder uitgewerkt.

Aanloopfase

Het college dient een ontwerpbesluit tot deelname aan – of oprichting van een verbonden partij aan de raad voor te leggen. In paragraaf 4.3 is aangegeven welke elementen moeten worden opgenomen in dit ontwerpbesluit. Op basis van dit ontwerpbesluit kan de raad ten aanzien van het aangaan van een deelneming zijn 'wensen en bedenkingen' kenbaar maken. Ten aanzien van het aangaan van een gemeenschappelijke regeling dient de raad zijn toestemming te verlenen. Deze toestemming kan slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.

Dit is hét moment voor de raad om zich ervan te vergewissen dat de taken die de verbonden partij voor de gemeente uitvoert tot het publiek belang behoren, om meerjarige kaders voor de verbonden partij vast te stellen (gemeentelijke doelen, kosten e.d.) en om te controleren of het college 'in control' is (beïnvloedingsmogelijkheden, informatievoorziening) enz. Deze verschillende zaken worden opgenomen in de statuten/reglementen die bij de oprichting van/deelname in de verbonden partij worden opgesteld, zie hiervoor ook paragraaf 4.3.

Uitvoeringsfase - bestuurlijk

Verbonden partijen kennen diverse organen die elk een rol hebben in de uitvoeringsfase. In onderstaande schema is aangegeven welke organen en rollen onderscheiden wij bij de verschillende verbonden partijen. Hierbij is ook aangegeven welke bestuurder namens de gemeente Deventer deze rol vervult en welke stuurinstrumenten voorhanden zijn om de vertegenwoordigende rol uit te oefenen. In bijlage 4 is een uitgebreid overzicht opgenomen met instrumenten om te sturen, beheersen, verantwoorden en toezicht te houden. Omdat elke verbonden partij zijn eigen kenmerken heeft, dient per verbonden partij afzonderlijk te worden beoordeeld welke van de in bijlage 4 opgenomen beheersmaatregelen moeten worden toegepast. Deze te nemen beheersmaatregelen worden vastgelegd in het besluit waarbij wordt besloten tot deelname in de verbonden partij.

Periodiek, bij ambtelijke advisering aan het college over de jaarrekening en begroting van de verbonden partij wordt beoordeeld in hoeverre de beheersmaatregelen nog afdoende zijn of in hoeverre aanvullende beheersmaatregelen moeten worden getroffen. Indien daar aanleiding voor is, vindt deze beoordeling ook plaats buiten de momenten van advisering over de jaarrekening en begroting om. Indien blijkt dat aanvullende beheersmaatregelen moeten worden getroffen dan worden deze expliciet opgenomen in de bestuurlijke besluitvorming rond de vaststelling van de jaarrekening of begroting van de verbonden partij of op het moment dat daarvoor aanleiding is.

Verbonden partij	Orgaan	Rol	Namens gemeente	Sturingsinstrumenten
Gemeenschappelijke regeling ➤ Collegeregeling ➤ burgemeester regeling	Algemeen bestuur ⁱ	Het algemeen bestuur stelt de kaders, beslist over te voeren programma's, stelt de begroting en rekening vast.	Collegelid	Als lid van algemeen bestuur diverse stuurmogelijkheden.
	Dagelijks bestuur	Dagelijkse leiding	Collegelid	Als lid van dagelijks bestuur diverse stuurmogelijkheden.
	Voorzitter		-	
BV of NV	Raad van bestuur/Directie	Dagelijkse leiding	-	
	Raad van Commissarissen (RvC) ⁱⁱ	Toezicht houden op bestuur/directie	-	
	Algemene vergadering van Aandeelhouders (AvA)	Aan de algemene vergadering komt alle macht toe, die niet bij wet of statuten aan de raad van bestuur of aan anderen is toegekend	Collegelid	Zeggenschap
		Toezicht		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Intern toezicht AVA ➤ Intern toezicht RvC
		Bezoldigingsbeleid		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vaststelling bezoldigingsbeleid ➤ Vaststelling bezoldiging

Verbonden partij	Orgaan	Rol	Namens gemeente	Sturingsinstrumenten	
Stichting ⁱⁱⁱ	Bestuur	Dagelijkse leiding	-		
	Raad van Toezicht (RvT) ⁱⁱⁱⁱ	Toezicht op het handelen van het bestuur van de stichting	-		
	'Derde' gemeente	Zeggenschap in beleid en goedkeuring materiële besluiten	Collegelid	Zeggenschap	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wijziging van statuten ➤ Benoeming en ontslag RvT/directie ➤ Goedkeuring bestuursbesluiten
		Toezicht		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Intern toezicht RvT ➤ Extern toezicht 'derde' 	
		Bezoldigingsbeleid		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vaststelling bezoldigingsbeleid ➤ Vaststelling bezoldiging 	

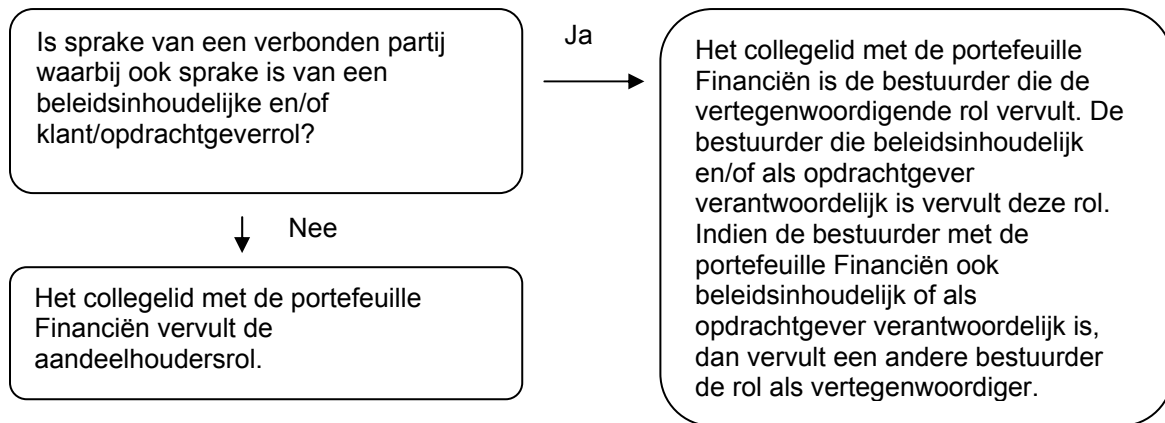
ⁱ Bij een gemeenschappelijke regeling is het mogelijk dat een raadslid ook lid is van het Algemeen Bestuur. Deze heeft dan een eigen rol en is niet verantwoordelijk schuldig aan het bestuur en vervangt ook niet een collegelid. In deze nota wordt de rol van het raadslid dan ook verder niet toegelicht.

ⁱⁱ Een Raad van Commissarissen is niet bij elke vennootschap verplicht aanwezig.

ⁱⁱⁱ Een gemeente kan geen invloed uitoefenen op een stichting op basis van het (gedeeltelijke) eigendom. Een gemeente kan de verbondenheid met een stichting formaliseren door voorzieningen op te nemen in de statuten die een gemeente organisatierechtelijk betrekken bij de stichting. Het opnemen van dergelijke voorzieningen in de statuten kan de gemeente afdwingen, omdat zij een bepaalde zeggenschap wil ten aanzien van de ingebrachte financiële middelen.

ⁱⁱⁱⁱ Een Raad van Toezicht is niet bij elke stichting verplicht aanwezig. In de statuten van de stichting moet het instellen van een Raad van Toezicht specifiek worden opgenomen.

Zoals uit bovenstaand overzicht blijkt zijn de collegeleden de aangewezen personen om bestuurlijk de rol van aandeelhouder/vertegenwoordiger in te vullen. Het beleid is, met uitzondering van de in hoofdstuk genoemde situaties, dat de vertegenwoordigende rol en de beleidsinhoudelijke en/of opdrachtgeverrol niet bij één collegelid zijn belegd. Belangrijkste reden om hiervoor te kiezen is het voorkomen van vermenging van de verschillende belangen. Om te bepalen welk collegelid de aangewezen persoon is om de vertegenwoordigende rol te vervullen wordt gebruik gemaakt van onderstaand schema.

Er is sprake van een klant/opdrachtgever en/of beleidsinhoudelijke rol als het publieke belang voor de gemeente anders is dan het *borgen van financiële belangen*.

4.5. Informatievoorziening aan de raad

Uit voorgaande paragrafen blijkt dat het college het bevoegd orgaan is tot het aangaan van een verbonden partij en hoe het college bestuurlijk betrokken is bij de verbonden partij. De gemeenteraad heeft ten aanzien van de verbonden partijen een controlerende taak. Hiervoor is het de verantwoordelijkheid van college om zorg te dragen voor een adequate informatievoorziening aan de raad over de voortgang (going concern) van bestaande verbonden partijen. Uitgangspunt voor de invulling van de actieve informatieplicht is dat de communicatie en informatiestroom via de paragraaf Verbonden partijen blijft lopen (als onderdeel van de reguliere planning- en controlcyclus). De paragraaf Verbonden partijen in de Programmabegroting en in de Jaarrekening is daarvoor dus de basis. Als daar aanleiding voor is kan naast de paragraaf de raad apart worden geïnformeerd over de ontwikkelingen/voortgang van een specifieke verbonden partij.

4.6. Wanneer deelname beëindigen?

Over het algemeen zal gelden dat de gemeente een financiële én bestuurlijke relatie aangaat voor een onbepaalde tijd. Dit betekent echter niet dat deze relatie zondermeer en/of stilzwijgend tot het einde der tijden wordt voortgezet. De volgende veranderingen leiden per definitie tot heroverweging van de aangegane financiële én bestuurlijke relaties.

- Het (voornemen tot het) beëindigen van bestaande financiële of bestuurlijke relatie c.q. verbonden partij;
- Een wijziging van de doelstelling van een verbonden partij;
- Een (komende) wijziging van het voortbestaan en eigenstandigheid van de verbonden partij als gevolg van fusie of integratie;
- Een afwijking van de voorgenomen of gerealiseerde activiteiten en prestaties;
- Nieuwe risico's en ontwikkelingen in relatie tot het weerstandsvermogen

Daarnaast worden jaarlijks het jaarverslag en begroting van de verbonden partij beoordeeld en wordt het college geadviseerd in de aanloop naar de Algemene vergadering van Aandeelhouders of vergelijkbare vergadering waarin het jaarverslag of begroting wordt vastgesteld. Dit zijn natuurlijke momenten waarop continuering of beëindiging van deelname in een verbonden partij wordt beoordeeld.

4.7. Beoordeling huidige verbonden partijen

In bovenstaande paragrafen zijn diverse voorwaarden opgenomen over het aangaan, het beheersen, het toezicht en het beëindigen van deelname in verbonden partijen. Op het moment van opstellen van deze beleidsnota neemt de gemeente al deel in diverse verbonden partijen. Ook ten aanzien van deze verbonden partijen geldt dat het wenselijk is dat deze voldoen aan het beleid en de voorwaarden zoals dat is geformuleerd in deze nota. In bijlage 5 is een overzicht opgenomen met de verbonden partijen per 01-03-2012 en is ook aangegeven of deze voldoen aan het beleid. De belangrijkste conclusies zijn:

- 1) Alle verbonden partijen behartigen een publiek belang;
- 2) Niet bij alle verbonden partijen is op bestuurlijk niveau een strikte scheiding tussen de vertegenwoordigende rol en de klant/opdrachtgever (inhoudelijke) rol. Zie de bijlage voor de betreffende verbonden partijen. Het betreffen hier alle reeds bestaande verbonden partijen waar bewust is gekozen voor de huidige invulling van vertegenwoordigende- en klant/opdrachtgever (inhoudelijke) rol. Het voorstel is om:
  - a) voor de gemeenschappelijke regelingen Veiligheidsregio IJsselland, GGD, Stedendriehoek en Recreatiegemeenschap Salland de bestaande verdeling permanent in stand te houden. We constateren dat een strikte scheiding bij deze regelingen niet effectief en efficiënt is en niet noodzakelijk is. Bij deze partijen heeft het geen toegevoegde waarde om de bestuurlijke aandeelhouderrol bij een ander collegelid te beleggen dan het collegelid dat nu beide rollen vervult. Er zijn voldoende waarborgen om de gezondheid en continuïteit van deze verbonden partijen vanuit collegeverantwoordelijkheden tot besluitvorming te brengen. Jaarlijks worden jaarrekeningen, begrotingen en beleidsbesluiten aan ons college ter besluitvorming voorgelegd voorafgaand aan de bestuursvergaderingen van deze partijen.
  - b) bij de verbonden partijen GR Sallcon en NV Maatschappelijk Vastgoed Deventer (NV MVD) de bestuurlijke vertegenwoordiging aan te passen. Ten aanzien van Sallcon is er behoefte aan bestuurlijke vertegenwoordiging op de waarborging van continuïteit van een bedrijf dat een aanzienlijke omvang aan private verhoudingen in de stad en de regio onderhoud. Ten aanzien van de NV MVD is er behoefte aan scheiding van inhoudelijke bestuurlijke verantwoordelijkheid voor voorzieningen in het programma Kunst en Cultuur en verantwoordelijkheid voor projecten zoals Filmtheater De Viking ten opzichte van de verantwoordelijkheid voor het waarborgen van de gezondheid en continuïteit van de NV.
- 3) Bij een verbonden partij, Sallcon, heeft een raadslid zitting in het Algemeen Bestuur.

Hieronder volgt een overzicht van voorgestelde aanpassingen.

Verbonden partij	Bestuurlijk vertegenwoordiger was	Bestuurlijk vertegenwoordiger wordt.
Sallcon	J. Pierey	R. Hartogh Heys
NV Maatschappelijk Vastgoed Deventer	R. Hartogh Heys	M. Swart

In deze beleidsnota (paragraaf 4.4) is aangegeven dat een collegelid geen zitting neemt in de Raad van Commissarissen van een NV. Per 01-03-2012 heeft burgemeester Heidema zitting in de RvC van NV Bergkwartier. Gezien echter het bijzondere karakter van de NV Bergkwartier, waarbij de gemeente geen monopoliepositie heeft en het belang om via de RvC met de andere participanten te overleggen over zaken, die het stadsherstel van Deventer aangaan, wordt voorgesteld dit te handhaven. Hiertoe is eerder expliciet besloten, in relatie met de Nota Besturen op afstand.

De bestaande verbonden partijen zijn aangegaan op basis van het beleid en de voorwaarden die golden ten tijde van het aangaan. Het college is bevoegd tot het aangaan van verbonden partijen en ook verantwoordelijk voor het sturen, beheersen, verantwoorden en toezicht houden op de verbonden partijen. Daarnaast heeft het college de plicht de raad te informeren over ontwikkelingen bij verbonden partijen die van belang zijn voor de raad om haar taak uit te kunnen oefenen. Ten aanzien van de bestaande verbonden partijen geldt dat minimaal de bestaande voorwaarden van toepassing blijven. Indien er een aanleiding voor is, worden aanvullende voorwaarden gesteld, waarbij de voorwaarden en diverse beheersmaatregelen zoals genoemd in deze nota het uitgangspunt vormen.

Zoals in hoofdstuk 2 aangegeven wordt voorgesteld om raadsleden niet langer deel te laten nemen in de besturen van verbonden partijen. Alleen bij de gemeenschappelijke regeling Sallcon is hier nog sprake van (situatie juli 2012). Voorgesteld wordt om deze deelname te beëindigen na de eerstkomende gemeenteraadsverkiezingen. Om dit mogelijk te maken, moeten de statuten van de gemeenschappelijke regeling worden aangepast. Hiervoor is overeenstemming nodig van de andere deelnemende gemeente in Sallcon.

5. Risico's ten aanzien van verbonden partijen

In paragraaf 4.3 is aangegeven dat de verbonden partij ook moet rapporteren/verantwoorden over mogelijke risico's die de verbonden partij loopt. Dit kan door het opnemen van een paragraaf risicomangement in de begroting c.q. jaarrekening.

Door het deelnemen in een verbonden partij loopt de gemeente risico's. In het voorgenomen besluit dat ter beoordeling aan de raad wordt voorgelegd, wordt een risicoanalyse opgenomen. De risicoanalyse dient om de inhoudelijke en financiële risico's te benoemen en aan te geven hoe deze worden beheerd en beheerst. De mogelijke kernrisico's worden hieronder weergegeven. In bijlage 4 zijn deze risico's uitgewerkt naar de aspecten organisatie, sturen, beheersen, verantwoorden en toezicht houden. Hierbij zijn tevens de mogelijke beheersmaatregelen aangegeven.

Kernrisico's

- Financiële tekorten bij verbonden partijen.
- Verbonden partijen realiseren taken, doelstellingen en prestaties niet.
- Onvoldoende sturingsmogelijkheden van verbonden partijen door de organisatievorm (bijvoorbeeld een minderheidscoalitie bij een Gemeenschappelijke Regeling) of een onvoldoende op de verbonden partij afgestemd sturingsinstrumentarium.
- Verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn bij verbonden partijen en gemeenten onduidelijk of niet goed gescheiden.
- Democratische legitimatie van de verbonden partij is niet transparant.
- Informatievoorziening van verbonden partijen is onvoldoende of niet tijdig.
- Onvoldoende zicht op de risico's ten aanzien van verbonden partijen.
- De betrokkenheid van de gemeente bij de verbonden partijen is te laag.

Bijlage 1   Relevante wetsartikelen, artikelen uit besluiten en verordeningen

Gemeentewet

De gemeentewet regelt het bestuur van gemeenten. In artikel 160 van deze wet is opgenomen dat het bestuur bevoegd is om een deelname aan te gaan. Voorwaarde is wel dat de deelname een openbaar belang dient. Ook kan het besluit pas worden genomen nadat de raad een ontwerp-besluit is toegezonden en in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen kenbaar te maken. Ook Gedeputeerde Staten moet het besluit goedkeuren.

Besluit begroting en verantwoording

Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (hierna: "Bbv") regelt de verantwoording van het (financieel) beleid en beheer van gemeenten en provincies. In artikel 1 van het besluit is een definitie gegeven een verbonden partij (zie hoofdstuk 3 hierna) en artikel 9 is bepaald dat de begroting een paragraaf verbonden partijen kent. In artikel 15 is bepaald welke informatie ten minste moet zijn opgenomen in de paragraaf verbonden partijen.

Wet gemeenschappelijke regelingen

De Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna "Wgr") regelt samenwerkingsverbanden tussen openbare lichamen zoals gemeenten, provincies en waterschappen.

Artikel 160 Gemeentewet, lid 1, 2 en 3

1. Het college is in ieder geval bevoegd:

- a. het dagelijks bestuur van de gemeente te voeren, voor zover niet bij of krachtens de wet de raad of de burgemeester hiermee is belast;
- b. beslissingen van de raad voor te bereiden en uit te voeren, tenzij bij of krachtens de wet de burgemeester hiermee is belast;
- c. regels vast te stellen over de ambtelijke organisatie van de gemeente, met uitzondering van de organisatie van de griffie;
- d. ambtenaren, niet zijnde de griffier en de op de griffie werkzame ambtenaren, te benoemen, te schorsen en te ontslaan;
- e. tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van de gemeente te besluiten;
- f. te besluiten namens de gemeente, het college of de raad rechtsgedingen, bezwaarprocedures of administratief beroepsprocedures te voeren of handelingen ter voorbereiding daarop te verrichten, tenzij de raad, voor zover het de raad aangaat, in voorkomende gevallen anders beslist;
- g. ten aanzien van de voorbereiding van de civiele verdediging;
- h. jaarmarkten of gewone marktdagen in te stellen, af te schaffen of te veranderen.

2. Het college besluit slechts tot de oprichting van en de deelneming in stichtingen, maatschappen, vennootschappen, verenigingen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen, indien dat in het bijzonder aangewezen moet worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang. Het besluit wordt niet genomen dan nadat de raad een ontwerp-besluit is toegezonden en in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen.

3. Een besluit als bedoeld in het tweede lid behoeft de goedkeuring van gedeputeerde staten. De goedkeuring kan slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.

Artikel 171 Gemeentewet, lid 1 en 2

1. De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in en buiten rechte.

2. De burgemeester kan de in het eerste lid bedoelde vertegenwoordiging opdragen aan een door hem aan te wijzen persoon.

Artikel 1 Besluit begroting en verantwoording

- 1. In dit besluit wordt verstaan onder:
  - a. uitzettingen: alle uitgezette middelen;
  - b. verbonden partij: een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie onderscheidenlijk gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft;
  - c. financieel belang: een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt;
  - d. bestuurlijk belang: zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht;
  - e. deelneming: een participatie in een besloten of naamloze vennootschap, waarin de provincie onderscheidenlijk gemeente aandelen heeft;
  - f. CBS: Centraal bureau voor de statistiek;
  - g. rentetypische looptijd; als gedefinieerd in de [Wet fido, artikel 1, onder b](#);
  - h. vaste schuld; als gedefinieerd in de [Wet fido, artikel 1, onder d](#);
  - i. netto-vlottende schuld; als gedefinieerd in de [Wet fido, artikel 1, onder e](#);
  - j. EMU-saldo: het vorderingsaldo van de sector overheid op transactiebasis. Het EMU-saldo wordt berekend overeenkomstig het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de gemeenschap, ingevoerd bij Verordening (EG) nr. 2223/96 van de Raad van de Europese Unie van 25 juni 1996 inzake het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Gemeenschap.

- 2. In dit besluit wordt onder verbonden partij mede verstaan een Europese groepering voor territoriale samenwerking als bedoeld in artikel 1 van verordening (EG) nr. 1082/2006 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 5 juli 2006 betreffende een Europese groepering voor territoriale samenwerking (EGTS) (PbEU L 210) waarin de provincie onderscheidenlijk gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft.

Artikel 9 Besluit begroting en verantwoording

- 1. In de begroting worden in afzonderlijke paragrafen de beleidslijnen vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten, alsmede tot de lokale heffingen.

- 2. De begroting bevat ten minste de volgende paragrafen, tenzij het desbetreffende aspect bij de provincie onderscheidenlijk gemeente niet aan de orde is:
  - a. lokale heffingen;
  - b. weerstandsvermogen;
  - c. onderhoud kapitaalgoederen;
  - d. financiering;
  - e. bedrijfsvoering;
  - f. verbonden partijen;
  - g. grondbeleid.

Artikel 15 Besluit begroting en verantwoording

- De paragraaf betreffende de verbonden partijen bevat ten minste:
  - a. de visie op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting;
  - b. de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen.

Financiële verordening gemeente Deventer

Artikel 21 Verbonden partijen

1. Het college legt periodiek in een beleidsnota het systeem van toezichtsuitoefening op de onderscheiden verbonden partijen vast en brengt dit systeem ter kennis van de raad.
2. De paragraaf verbonden partijen bevat naast de verplichte onderdelen op grond van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten in ieder geval de volgende informatie:
  - a. in de begroting en rekening een actueel overzicht van verbonden partijen;
  - b. in de begroting welke wijze van toezicht per (groep van) verbonden partijen van toepassing is;
  - c. in de begroting en rekening, van elk van de verbonden partijen het doel, het openbaar belang en de mate van zeggenschap van de gemeente.
3. In de begroting en de jaarstukken wordt in de paragraaf verbonden partijen in elk geval ingegaan op nieuwe verbonden partijen, het beëindigen van bestaande verbonden partijen, het wijzigen van bestaande verbonden partijen en eventuele problemen bij bestaande verbonden partijen.

Bijlage 2 Publiekrechtelijke verbonden partijen

1. Openbaar lichaam	
<i>Beschrijving</i>	<i>Toepassing</i>
<p>Voor de meeste vormen van intergemeentelijke samenwerking wordt door gemeenten een regeling met een openbaar lichaam ingesteld. De kenmerken van deze constructie luiden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een openbaar lichaam heeft rechtspersoonlijkheid en kan zelfstandig deelnemen aan het private verkeer; - Gemeenten kunnen aan een openbaar lichaam - behoudens enkele wettelijke uitzonderingen - alle gemeentelijke taken en bevoegdheden overdragen; - Een openbaar lichaam heeft een verplicht voorgeschreven bestuursstructuur, bestaande uit een algemeen, dagelijks, bestuur en een voorzitter en kan commissies instellen; - De regeling dient informatie- en verantwoordingsbepalingen te bevatten; - Het bestuur stelt jaarlijks een rekening en begroting vast. 	<p>Deze constructie komt in de praktijk het meest voor en kan binnen de grenzen van de Wgr naar believen worden toegepast voor uiteenlopende vormen van samenwerking.</p>

3. Gemeenschappelijk orgaan	
<i>Beschrijving</i>	<i>Toepassing</i>
<p>Voor samenwerkings- of overlegvormen waarbij geen rechtspersoonlijkheid of een duidelijke bestuursstructuur vereist is, kan door gemeenten een regeling met een gemeenschappelijk orgaan worden ingesteld. De structuur daarvan heeft de volgende kenmerken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een gemeenschappelijk orgaan bezit geen rechtspersoonlijkheid en kan niet zelfstandig opereren in het private verkeer; - Gemeenten kunnen aan zo'n orgaan wel taken en bevoegdheden overdragen, behalve de bevoegdheid tot belastingheffing en het vaststellen van andere algemeen verbindende voorschriften; - Vanwege het ontbreken van rechtspersoonlijkheid wordt niet het gemeenschappelijk orgaan, maar de deelnemende gemeenten gebonden aan de effecten van de besluitvorming door het algemeen orgaan; - Een gemeenschappelijk orgaan dient te beschikken over een algemeen bestuur en een voorzitter, een dagelijks bestuur is niet verplicht; - Naast bepalingen over informatie en verantwoording dient een begroting en rekening te worden vastgesteld. 	<p>Deze constructie wordt gebruikt voor zaken of onderwerpen waarbij het bezit van rechtspersoonlijkheid of een duidelijke bestuursstructuur niet noodzakelijk is.</p>

3. Centrumgemeente-constructie	
<i>Beschrijving</i>	<i>Toepassing</i>
<p>Gemeenten kunnen er voor kiezen om de samenwerking inzake bepaalde belangen onder te brengen in een zogenaamde centrumgemeente constructie. In deze constructie oefent een (centrum)gemeente voor andere gemeenten de bevoegdheden uit die in de regeling staan omschreven, zonder dat die bevoegdheden zelf overgaan. Deze constructie heeft de volgende kenmerken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een centrumgemeente constructie heeft geen zelfstandige rechtspersoonlijkheid; - Er worden door de deelnemende gemeenten geen bevoegdheden overgedragen. Het bestaande bevoegdhedenpakket en de daaraan gekoppelde gemeentelijke besluitvormingsstructuren van de afzonderlijke provincies blijven intact; - Wel kan de uitoefening van in de regeling omschreven worden overgedragen of overgelaten aan de centrumgemeente; - De bepalingen uit de Wgr voor het verschaffen van informatie of het afleggen van verantwoording zijn niet van toepassing; - Voor haar activiteiten hoeft geen begroting of rekening te worden vastgesteld. 	<p>Deze constructie wordt in de praktijk vaker gebruikt voor de uitvoering van een bepaalde specifieke taak, die op die manier efficiënter of goedkoper kan worden uitgevoerd, zoals bijvoorbeeld een gezamenlijke vuilophalendienst of dienst bouwen woningtoezicht.</p>

4. Lichte gemeenschappelijke regeling (regeling zonder meer)	
<i>Beschrijving</i>	<i>Toepassing</i>
<p>Gemeenten kunnen een gemeenschappelijke regeling aangaan zonder dat een centrumgemeente constructie, een gemeenschappelijk orgaan of een openbaar lichaam met zelfstandige rechtspersoonlijkheid wordt ingesteld. De kenmerken van deze zogenaamde lichte gemeenschappelijke regeling luiden als volgt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een lichte gemeenschappelijke regeling bezit geen rechtspersoonlijkheid en kan niet als zelfstandig rechtspersoon optreden in het private verkeer; - Aan de regeling kunnen geen taken of bevoegdheden van deelnemende gemeenten worden overgedragen; - Er is geen sprake van een verplichte geleding in een algemeen bestuur, dagelijks bestuur en een voorzitter; - De deelnemende gemeenten worden in beginsel niet gebonden door de besluitvorming van de regeling; - Voor gezamenlijk beleid of binding daaraan is gelijklopende besluitvorming door de afzonderlijk deelnemers noodzakelijk.; - De bepalingen uit de Wgr voor het verschaffen van informatie of het afleggen van verantwoording zijn niet van toepassing. 	<p>Deze constructie wordt in de praktijk met name gebruikt als overlegstructuur over zaken, waaraan in politieke of financiële zin geen formele consequenties verbonden zijn.</p>

Bijlage 3   Privaatrechtelijke verbonden partijen

Naamloze Vennootschap (NV)

De NV is een open samenwerkingsverband met een in overdraagbare aandelen verdeeld maatschappelijk kapitaal. De oprichting van een NV geschiedt bij notariële akte. De NV kent een bestuur en een algemene vergadering van aandeelhouders. Bij de statuten kan worden bepaald dat er een raad van commissarissen zal zijn.

Aandeelhouders en bestuurders zijn niet aansprakelijk met hun privé-vermogen voor schulden van de rechtspersoon. De bestuurders zijn verplicht de NV in te schrijven in het handelsregister, gehouden door de Kamer van Koophandel. Bestuurders zijn in de volgende gevallen naast de vennootschap hoofdelijk aansprakelijk:

- Indien de opgave ter eerste inschrijving in het handelsregister nog niet is geschied;
- Indien het gestorte deel van het kapitaal niet ten minste bij de oprichting het voorgeschreven minimumkapitaal bedraagt;
- Indien het bij de oprichting geplaatste kapitaal niet ten minste 1/4 deel van het nominale bedrag is gestort.

De NV is een rechtspersoon, zelfstandig drager van rechten en plichten, die onder eigen naam deelneemt aan het rechtsverkeer. De aandelen worden uitgegeven aan toonder of op naam en zijn vrij verhandelbaar, tenzij in de statuten is geregeld dat de overdraagbaarheid van de aandelen op naam is beperkt. De NV is uitvoerig in de wet geregeld.

Besloten Vennootschap (BV)

Een BV wordt aangegaan met het oog op de persoonlijke eigenschappen en kwaliteiten van de aandeelhouders. De oprichting van een BV geschiedt bij notariële akte. De BV kent een bestuur en een algemene vergadering van aandeelhouders. Bij de statuten kan worden bepaald dat er een raad van commissarissen zal zijn.

Aandeelhouders en bestuurders zijn niet aansprakelijk met hun privé-vermogen voor schulden van de rechtspersoon. De bestuurders zijn verplicht de BV in te schrijven in het handelsregister, gehouden door de Kamer van Koophandel. Bestuurders zijn in de volgende gevallen naast de vennootschap hoofdelijk aansprakelijk:

- Indien de opgave ter eerste inschrijving in het handelsregister nog niet is geschied;
- Indien het gestorte deel van het kapitaal niet ten minste bij de oprichting het voorgeschreven minimumkapitaal bedraagt;
- Indien het bij de oprichting geplaatste kapitaal niet ten minste 1/4 deel van het nominale bedrag is gestort.

De BV is een rechtspersoon, zelfstandig drager van rechten en plichten, die onder eigen naam deelneemt aan het rechtsverkeer. De aandelen worden uitgegeven op naam en zijn niet vrij verhandelbaar. De BV is uitvoerig in de wet geregeld.

De structuurvennootschap

Indien een NV of BV onder het structuurregime valt dan zijn de bevoegdheden van de organen van de vennootschap anders verdeeld. Een aantal bevoegdheden dat door de wet wordt toegekend aan de algemene vergadering van aandeelhouders, wordt bij een structuurvennootschap gelegd bij de raad van commissarissen (een verplicht orgaan dat uit minimaal drie natuurlijke personen bestaat). Dit betekent dat de invloed van de aandeelhouders op het bestuur van structuurvennootschappen beperkt wordt.

De bevoegdheden die in een structuurvennootschap bij de RvC liggen:

- De raad van commissarissen benoemt zijn eigen leden (stelsel van coöptatie);
- De raad van commissarissen benoemt, schorst en ontslaat bestuurders;
- De raad van commissarissen stelt de jaarrekening vast;
- De raad van commissarissen keurt bepaalde bestuursbesluiten goed.

NV's en BV's worden structuurvennootschappen als gedurende drie jaar aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- Het geplaatste kapitaal tezamen met de reserves volgens de balans met toelichting bedraagt minimaal EUR 12 mln.;
- Er is een ondernemingsraad ingesteld;
- Er zijn minimaal 100 werknemers in dienst.

Commanditaire Vennootschap (CV)

Een CV is een samenwerkingsverband waarop de regels van het BW en van het Wetboek van Koophandel van toepassing zijn. De CV bestaat uit twee soorten vennoten: commanditaire vennoten (ook wel 'stille' vennoten) en beherende vennoten. Commanditaire vennoten mogen geen beheersdaden of vertegenwoordigingshandelingen verrichten.

Indien een commanditaire vennoot beheersdaden verricht, is hij medeaansprakelijk. Zijn aansprakelijkheid is beperkt tot het bedrag van de inbreng. Beherende vennoten zijn hoofdelijk aansprakelijk voor de schulden van de CV.

De CV is een maatschapvorm, waarbij alle vennoten een inbrengplicht hebben. Een CV bezit geen rechtspersoonlijkheid en kan derhalve niet zelfstandig rechten en plichten dragen. De CV is beperkt geregeld in de wet, waardoor veel aandacht besteed moet worden aan het CV contract. Vanwege het karakter van de CV zal deze rechtsvorm enkel in PPS-constructies in combinatie met een BV of NV gebruikt worden.

Vereniging

Een vereniging is een rechtspersoon met leden die is gericht op een bepaald doel. Een vereniging wordt bij meerzijdige rechtshandeling opgericht en wordt per notariële akte opgericht. Informele verenigingen (een vereniging met beperkte rechtsbevoegdheid) kunnen zonder notariële akte tot stand worden gebracht.

De bestuurders van vereniging waarvan de statuten zijn opgenomen in een notariële akte zijn verplicht de vereniging te doen inschrijven in een openbaar register, gehouden door de Kamer van Koophandel binnen het gebied welke de stichting haar woonplaats heeft. Wanneer dit niet heeft plaatsgevonden, is iedere bestuurder voor een rechtshandeling, waardoor hij de vereniging verbindt, naast de vereniging hoofdelijk aansprakelijk. Bestuurders van een vereniging waarvan de statuten niet zijn opgenomen in een notariële akte zijn hoofdelijk aansprakelijk naast de vereniging voor schulden uit een rechtshandeling die tijdens hun bestuur opeisbaar worden.

De vereniging is een duale rechtspersoon met een bestuur en een algemene ledenvergadering.

Stichting

Een stichting is een door een rechtshandeling in het leven geroepen rechtspersoon welke geen leden kent en beoogt met behulp van een daartoe bestemd vermogen een in de statuten vermeld doel te verwezenlijken. Een stichting heeft geen winstoogmerk en wordt opgericht bij notariële akte.

De bestuurders zijn verplicht de stichting te doen inschrijven in een openbaar register, gehouden door de Kamer van Koophandel binnen het gebied welke de stichting haar woonplaats heeft. Wanneer dit niet heeft plaatsgevonden, is iedere bestuurder voor een rechtshandeling, waardoor hij de stichting verbindt, naast de stichting hoofdelijk aansprakelijk. Maakt een bestuurder misbruik van zijn bevoegdheid of gaat hij zijn bevoegdheid te buiten dan kan de bestuurder onder omstandigheden ook persoonlijk aansprakelijk zijn.

De stichting heeft een monistisch karakter en kent derhalve uitsluitend een bestuur. De stichting bezit rechtspersoonlijkheid.

Bijlage 4   Overzicht van risico's en beheersmaatregelen

Organisatie

Risico	Beheersmaatregel
<p>Onduidelijkheid over aansturing, bevoegdheden en verantwoordelijkheden door vermenging van rol als eigenaar en rol als opdrachtgever/klant: dubbele petten.</p> <p>Onvoldoende aansturing en toezicht door de gemeente op de verbonden partij als gevolg van tekort aan expertise bij de gemeente.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Functiescheiding doorvoeren binnen het bestuur. De bestuurder met de portefeuille Financiën krijgt de verantwoordelijkheid voor het toezicht en de vakinhoudelijke bestuurder voor het opdrachtgeverschap. • Het bestuur van een verbonden partij 'dualistisch' inrichten. Het Algemeen Bestuur, de Raad van Toezicht of Raad van Commissarissen bestaat uit andere mensen dan het Dagelijks Bestuur, de Raad van Bestuur, of bestuur/directie. • Op ambtelijk niveau aangeven en vastleggen wie de rapportages beoordeelt en wie rapportages voor de gemeenteraad opstelt. • Benodigde competentieprofielen en capaciteit binnen de gemeentelijke organisatie vastleggen om sturing te kunnen geven aan de verbonden partij, rapportages te kunnen beoordelen en verantwoording te kunnen afleggen aan de raad. • Expertise versterken door samen met andere gemeenten aansturing, beoordeling van rapportages en het opstellen van verantwoordingen uit te voeren. • Regelmatig kennis- en voorlichtingssessies laten organiseren door de uitvoerende verbonden partij of gespecialiseerde derden.

Sturen

Risico	Beheersmaatregel
<p>Onduidelijke doelstellingen en kaders voor de verbonden partijen door het ontbreken van concreet geformuleerde resultaatverwachtingen, kaders en richtlijnen.</p> <p>Onvoldoende mogelijkheden tot tussentijdse sturing.</p> <p>Geen sturing mogelijk bij afwijkingen van beleidsdoelstellingen.</p> <p>Sturen op details in plaats van op hoofdlijnen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Een vierjarige beleidsnota voor verbonden partijen opstellen. In deze nota geeft de gemeenteraad de doelstellingen, aansturing en kaders voor verbonden partijen aan. • De gemeenteraad stelt kaders ten aanzien van wie de gemeente mag vertegenwoordigen in verbonden partijen en met welk mandaat. • Verbonden partijen benaderen de gemeenteraad actief met hoorzittingen, presentaties en lesmodules. Ook de agenda's en verslagen van toezichthoudende organen worden aan de raad gezonden. • Afspraken over wie, wanneer en hoe tussentijdse sturing mag plaatsvinden vastleggen in een contract of overeenkomst. • Afspraken maken met betrekking tot de realisatie van doelstellingen, prestaties en financiële randvoorwaarden.

Risico	Beheersmaatregel
<p>Gemeente draagt een relatief hoog risico van extra lasten, onder andere bij PPS'en.</p> <p>Onvoldoende inzicht in gemaakte afspraken met verbonden partijen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Verbonden partijen jaarlijks een risico-inventarisatie laten opstellen en de rapportage agenderen voor collegevergaderingen. • Risicoverdeling tussen partijen vastleggen in een samenwerkingsovereenkomst. • Afspraken vastleggen rond omgang met risico's waarvoor nog geen afspraken zijn vastgelegd. • Risico-inventarisatie van de verbonden partijen opnemen in de Paragraaf verbonden partijen en in de Paragraaf weerstandsvermogen en eventueel grondbeleid. • Een integraal en gestructureerd contractenregister, inclusief alle afspraken met verbonden partijen.

Beheersen

Risico	Beheersmaatregel
<p>Onvoldoende inzicht in realisatie van beleidsdoelstellingen tijdens de uitvoering.</p> <p>Tussentijdse bijsturing vindt onvoldoende plaats.</p> <p>Onvoldoende onafhankelijke advisering aan college en raad.</p> <p>Het ontbreken van specifieke bevoegdheden om bij verbonden partijen te kunnen ingrijpen bij calamiteiten of wanprestaties.</p> <p>Onvoldoende zicht op risico's en risicobeheersing door verbonden partij.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Afspraken maken rond tussentijdse informatievoorziening – frequentie en inhoud – en deze vastleggen in een contract. • Naast financiële informatie ook aandacht besteden aan informatie over kengetallen met betrekking tot de doelstellingen en prestaties. • Tussentijdse rapportages van verbonden partijen agenderen voor collegevergaderingen. Bespreking en acties vastleggen. • Rapportages van verbonden partijen inbedden in reguliere planning & controlcyclus van de gemeente. • Scheiding aanbrengen tussen de beleidsverantwoordelijke ambtenaar en de ambtenaar die de rapportages van alle verbonden partijen beoordeelt. • Vastleggen van afspraken over bevoegdheden en verantwoordelijkheden van het toezichhoudend orgaan en het bestuur/management van een verbonden partij. • Vastleggen van afspraken over mogelijkheden tot beëindiging van deelname aan een verbonden partij. • Vastleggen van de randvoorwaarden over de door de gemeente beschikbaar gestelde gelden. • Verbonden partijen of onafhankelijke deskundige jaarlijks een risico-inventarisatie laten opstellen. • Gemeente neemt jaarlijks kennis van de risico-inventarisatie. • De verbonden partij rapporteert jaarlijks op welke wijze risico's worden beheerst.

Verantwoorden

Risico	Beheersmaatregel
<p>Onvoldoende zicht op de rechtmatigheid van bestedingen.</p> <p>Onvoldoende zicht op de effectiviteit en efficiëntie van de bestedingen.</p> <p>Inhoud van de verantwoordingsinformatie is onvoldoende</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Jaarverslag en jaarrekening met goedkeurende accountantsverklaring. • Verbonden partijen leggen met een specifieke rapportage verantwoording af over de rechtmatige besteding van de toegekende gelden. • Rapportages met kengetallen over doelstellingen en prestaties beoordelen. • Benchmark op kengetallen uitvoeren. • Periodiek de kwaliteit van diensten, organisatie en kostenniveau laten toetsen en beoordelen. • Certificering van werkprocessen bij de verbonden partij. Wordt de kwaliteit duurzaam geleverd? • Periodieke controle van de rekenkamer op beleidseffectiviteit en doelmatigheid. • De gemeenteraad een format laten vaststellen voor de tussentijdse informatievoorziening van verbonden partijen en voor de Paragraaf verbonden partijen.

Toezicht houden

Risico	Beheersmaatregel
<p>Toezichthoudende verantwoordelijkheid wordt door de gemeente onvoldoende ingevuld.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Invulling, deelnemers, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van het Algemeen Bestuur, de Raad van Toezicht, Raad van Commissarissen of Algemene Vergadering van Aandeelhouders en van de Raad van Bestuur, Dagelijks Bestuur of bestuur/directie goed vastleggen. • Het mandaat van de toezichthouder namens de gemeente goed vastleggen. Wie mag met welk doel de gemeente vertegenwoordigen? • Maximale zittingstermijn en competentieprofielen voor toezichthouders vaststellen. • Jaarrekening, jaarverslag en tussentijdse rapportages agenderen voor college- en raadsvergaderingen. • Verbonden partijen benaderen de gemeenteraad actief met hoorzittingen, presentaties en lesmodules. Ook de agenda's en verslagen van toezichthoudende organen worden aan de raad gezonden. • Periodiek evalueren college en raad het functioneren van een verbonden partij. • Periodieke evaluatie van de rekenkamer op verbonden partijen.

Risico	Beheersmaatregel
<p>Onvoldoende waarborging van de continuïteit van de verbonden partij: bestuurlijk risico.</p> <p>Te weinig mogelijkheden om als toezichtouder corrigerende maatregelen te treffen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Deskundigen jaarlijks de balanspositie, resultatenrekening, risicoanalyse en tussentijdse financiële en niet-financiële informatie laten beoordelen. • Kennis nemen van de accountantsverklaring bij de jaarrekening van een verbonden partij. • Bevoegdheden met betrekking tot aanwijzingen, correctiemaatregelen en sancties vaststellen en vastleggen. • Bevoegdheden met betrekking tot het ontslaan van bestuurders door de toezichthouder vaststellen en vastleggen. • Afspraken met betrekking tot inlichtingen, inzagebevoegdheid en controlerechten vaststellen en vastleggen. • Afspraken met betrekking tot goedkeuring van de jaarrekening en de begroting door de toezichthouder vaststellen.

Bijlage 5 Overzicht van verbonden partijen

Onderstaand een overzicht van de verbonden partijen van de gemeente Deventer per 01-10-2012. In dit overzicht is ook aangegeven of de verbonden partij voldoet aan het gestelde beleid. Met beleid wordt bedoeld dat 1) sprake is van een publiek belang en 2) dat er op bestuursniveau geen vermenging plaatsvindt tussen de aandeelhoudersrol en klant/opdrachtgever (inhoudelijke) rol behalve voor de in paragraaf 4.7 genoemde uitzonderingen.

Gemeenschappelijke regelingen

Naam	Doel	Publiek belang en/of gegevens/actualiteit	Inhoudelijk bestuurder	Bestuurlijke aandeelhouder	Voldoet aan beleid?
Regio Stedendriehoek	Samenwerkingsverband van 7 gemeenten op het terrein van ruimtelijke en sociale ontwikkeling, wonen, economische zaken, milieu/platteland, verkeer/ vervoer, uitvoeringsagenda en regionaal grondbeleid	Publiek belang: uitvoering gemeentelijke taken in regionaal verband	A. Heidema	A. Heidema	Ja, zie uitzondering in paragraaf 4.7.
Veiligheidsregio IJsselland, incl Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (GHOR)	Iedere gemeente is verplicht lid van een veiligheidsregio. De taken van de regio liggen op het gebied van de mono- en multidisciplinaire samenwerking: hulpverlening en bestrijding bij rampen, Brandweer, GHOR, politie en gemeente	Publiek belang: uitvoering wettelijke taken	A. Heidema	A. Heidema	Ja, zie uitzondering in paragraaf 4.7.
Recreatie-gemeenschap Salland (RGS)	Het toegankelijk en bereikbaar houden van openluchtrecreatie en het stimuleren hiervan. Activiteiten op het gebied van aanleg, beheer en onderhoud recreatieve fiets- en voetpaden en kanosport-voorzieningen	Publiek belang: uitvoering gemeentelijke taken in regionaal verband; versterking van recreatie- en toerismebelangen/-taken	R. Hartogh Heys		Ja, zie uitzondering in paragraaf 4.7.
Sallcon	Werkvoorziening voor mensen met een arbeidshandicap, re-integratie van werklozen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Begeleider en bemiddelaar bij gesubsidieerde arbeid	Publiek belang: uitvoering wettelijke taak (Wet sociale werkvoorziening); bevordering werkgelegenheid.	J. Pierey	R. Hartogh Heys	Ja, zie voorstel in paragraaf 4.7.

Naam	Doel	Publiek belang en/of gegevens/actualiteit	Inhoudelijk bestuurder	Bestuurlijke aandeelhouder	Voldoet aan beleid?
GGD IJsselland	Uitvoeren van lokale/ regionale gezondheidszorg onder andere door uitvoering Wet Collectieve preventie en integrale jeugdgezondheidszorg	Publiek belang: uitvoering wettelijke taken. Actualiteit: congruentie in behandeling	M. de Jager - Stegeman	M. de Jager - Stegeman	Ja, zie uitzondering in paragraaf 4.7.

NV's en BV's

Naam	Doel	Aandeelbelang	Publiek belang en/of gegevens/actualiteit	Inhoudelijk bestuurder	Bestuurlijke aandeelhouder	Voldoet aan beleid?
Deventer Groenbedrijf BV	Beheer, onderhoud, aanleg en vervanging van openbaar groen en zorgen voor een duurzame instandhouding	50%	Publiek belang: uitvoering gemeentelijke groen taak	M. de Jager - Stegeman	R. Hartogh Heys	Ja
NV Centrumgarage Deventer	Exploitatie van de parkeergarage Sijzenbaan	< 10%	Publiek belang: betrokkenheid/ belang bij kwantiteit/kwaliteit parkeervoorzieningen	M. Swart	M. Swart	Ja, gepermitteerd
NV Vastgoed Milieucentrum Deventer	Realiseren, in stand houden en beheren van de accommodatie voor een milieucentrum annex kinderboerderij	49,5%	Publiek belang: betrokkenheid /belang bij instandhouding voorzieningen voor uitvoering deel gemeentelijke milieutaken.	J. Pierey	R. Hartogh Heys	Ja.
NV Wonen boven winkels	Stimuleren van investeringen ten behoeve van het wonen boven winkels, in het belang van een veiliger en leefbaarder binnenstad	50%	Publiek belang: betrokkenheid/ schakel in realisering gemeentelijke beleidsdoelen	R. Hartogh Heys	R. Hartogh Heys	Ja, gepermitteerd.
NV Luchthaven Teuge	Exploitatie van een luchthaven voor zakelijke en recreatieve burgerluchtvaart	25%	Publiek belang: bevordering mobiliteit en versterking regionale economie	R. Hartogh Heys	R. Hartogh Heys	Ja, gepermitteerd.

Naam	Doel	Aandeelenbelang	Publiek belang en/of gegevens/actualiteit	Inhoudelijk bestuurder	Bestuurlijke aandeelhouder	Voldoet aan beleid?
NV Bergkwartier	Aankoop, restauratie en verhuur van monumentale en karakteristieke panden in de binnenstad	17,5%	Publiek belang: betrokkenheid/ schakel in realisering gemeentelijke beleidsdoelen	R. Hartogh Heys	R. Hartogh Heys	Ja, gepermitteerd
NV Deventer Schouwburg	Aanbieden van een breed en gevarieerd programma van (professionele) podiumkunst voor stad en regio	77,5%	Publiek belang: aanbod podiumkunsten	R. Hartogh Heys	M. Swart	Ja.
NV Maatschappelijk vastgoed Deventer	Realisering en beheer van een accommodatie voor film, podiumkunst, kunsteducatie, muziek en dans	100%	Publiek belang: huisvesting cultuurvoorzieningen, waaronder film, kunsteducatie, muziek en dans	R. Hartogh Heys	M. Swart	Ja, zie voorstel in paragraaf 4.7.
NV Sportbedrijf Deventer	Stichten, beheren, exploiteren en in stand houden van binnensportaccommodaties (De Scheg, Borgelerbad, sporthallen)	100%	Publiek belang: uitvoering gemeentelijke taak.	M. de Jager - Stegeman	R. Hartogh Heys	Ja.
Circulus BV	Inname en verwijdering van huishoudelijk- en bedrijfsafval en stadsreiniging in Apeldoorn, Deventer en Epe	34%	Publiek belang: uitvoering wettelijke taak inzameling (en verwerking) huishoudelijk afval	J. Pierey	R. Hartogh Heys	Ja.
Enexis Holding N.V.	Instandhouding en uitbreiding, beheer en exploitatie, van distributie- en transportnetten met annexen voor energie. Distributie en transport van energie	< 5%	Publiek belang: borging van de infrastructuur van energievoorzieningen	R. Hartogh Heys	R. Hartogh Heys	Ja, gepermitteerd
Vordering op Enexis B.V.	Effectief en efficiënt structureren voor ca. 140 aandeelhouders Essent N.V. van de vordering op Enexis Holding N.V.	< 5%	Publiek belang: borging financiële belangen gemeente	R. Hartogh Heys	R. Hartogh Heys	Ja

Naam	Doel	Aandeelenbelang	Publiek belang en/of gegevens/actualiteit	Inhoudelijk bestuurder	Bestuurlijke aandeelhouder	Voldoet aan beleid?
Attero Holding N.V.	Productie van teruggewonnen grondstoffen en duurzame energie uit afval	< 5%	Publiek belang: borging financiële belangen gemeente	R. Hartogh Heys / J. Pierey	R. Hartogh Heys	Ja.
Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.	Effectief en efficiënt structureren voor ca. 140 aandeelhouders Essent N.V. van het belang in het N.V. Elektriciteits Productie-Maatschappij Zuid Nederland EPZ	< 5%	Publiek belang: borging financiële belangen gemeente.	R. Hartogh Heys / J. Pierey	R. Hartogh Heys	Ja.
Verkoop Vennootschap B.V.	Effectief en efficiënt structureren voor ca. 140 aandeelhouders Essent N.V. van beheer en afwikkeling afgegeven garanties bij verkoop Essent	< 5%	Publiek belang: borging financiële belangen gemeente	R. Hartogh Heys	R. Hartogh Heys	Ja.
CBL Vennootschap B.V.	Effectief en efficiënt structureren voor ca. 140 aandeelhouders Essent N.V. van het medebeheer CBL-fonds en andere fondsen en afwikkeling ervan	< 5%	Publiek belang: borging financiële belangen gemeente	R. Hartogh Heys	R. Hartogh Heys	Ja.
Claim Staat Vennootschap B.V.	Effectief en efficiënt structureren voor ca. 140 aandeelhouders Essent N.V. van belangen maximalisatie verkoopopbrengst Essent en optimalisatie risico-afdekking voor aansprakelijkheid	< 5%	Publiek belang: borging financiële belangen gemeente	R. Hartogh Heys	R. Hartogh Heys	Ja.

Naam	Doel	Aande lenbel ang	Publiek belang en/of gegevens/actualiteit	Inhoudelijk bestuurder	Bestuurlijke aandeelhouder	Voldoet aan beleid?
Bank Nederlandse Gemeenten (BNG NV)	Financiële diensten (onder andere kredietverlening, betalingsverkeer, adviesing en elektronisch bankieren)	< 5%	Publiek belang: borging financiële belangen gemeente	R. Hartogh Heys	R. Hartogh Heys	Ja.
Vitens NV	Productie en leverantie van (drink)water	< 5%	Publiek belang: borging infrastructuur drinkwatervoorziening	R. Hartogh Heys / J. Pierey	R. Hartogh Heys	Ja
Wadinko NV	Stimulering van gezonde bedrijvigheid (met name in de maakindustrie en zakelijke dienstverlening) en daarmee de werkgelegenheid in werkgebied van de aandeelhouders	< 5%	Publiek belang: economie; stimulering bedrijvigheid	R. Hartogh Heys	R. Hartogh Heys	Ja, gepermitteerd
Dataland BV	Realisering van een landelijke voorziening voor het breed toegankelijk en beschikbaar maken van gebouwgegevens uit het informatiedomein van de gemeenten voor de publieke en private markt	AB	Publiek belang: economie; belang verlaging lasten- druk gemeenten/ particulieren bij verzoeken om gebouwgegevens; verbetering kwaliteit eigen vastgoedgegevens	R. Hartogh Heys	R. Hartogh Heys	Ja, gepermitteerd

Bijlage 6   Overzicht van gebruikte bronnen

Bij de totstandkoming van deze beleidsnota zijn de volgende bronnen gebruikt.

- Deloitte, *Gemeente Governance Handboek Verbonden partijen*
- Gemeente Enschede, *Beleidskader verbonden partijen 2010*
- Gemeente Zaanstad, *Nota verbonden partijen*
- Gemeente Lemsterland, *Nota verbonden partijen 2009*
- T. van Dijk, *Aandachtspunt voor de lokale overheid van de toekomst, Onderzoek naar de knelpunten in de aansturing van privaatrechtelijk verbonden partijen bij grote Nederlandse gemeenten*, mei 2010

Bijlage 7   Onderzoek rekenkamer naar verbonden partijen

Zie apart document.